TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) NUTARTIS

2009 m. kovo 24 d.*

Byloje C-525/06

dėl *Rechtbank van koophandel te Hasselt* (Belgija) 2006 m. gruodžio 15 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2006 m. gruodžio 22 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

De Nationale Loterij NV

prieš

Customer Service Agency BVBA,

* Proceso kalba: olandų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai K. Schiemann (pranešėjas), P. Kūris, L. Bay Larsen ir C. Toader,

generalinis advokatas Y. Bot,
kancleris R. Grass,

susipažinęs su generalinio advokato nuomone,

priima šią

Nutartį

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su EB 49 straipsnio aiškinimu.

2 Prašymu, pateiktu byloje tarp *De Nationale Loterij NV* (toliau – *Nationale Loterij*) ir *Customer Service Agency BVBA*, siekiama, pirma, kad pastarosios veiksmai, kai asmenys internetu ir elektroniniais laiškais skatinami grupėje ir asmeniškai dalyvauti

Europos mastu organizuojamoje loterijoje *Euro Millions*, būtų pripažinti prieštaraujančiais sąžiningai verslo praktikai ir pažeidžiančiais *Nationale Loterij* įstatymu suteiktą monopolį organizuoti viešąsias loterijas, ir, antra, kad jai būtų nurodyta nedelsiant nutraukti tokius veiksmus.

3 Kilus abejonių dėl taikytinos Belgijos azartinių lošimų teisės – 2002 m. balandžio 19 d. Įstatymo dėl *Nationale Loterij* veiklos ir administravimo racionalizavimo (Wet tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij, Belgisch Staatsblad, 2002 m. gegužės 4 d., p. 18828) – atitikties Bendrijos teisei bei dėl *Nationale Loterij* viešųjų loterijų organizavimo monopolio atitikties EB 49 straipsniui, *Rechtbank van koophandel te Hasselt* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar EB sutarties 49 straipsnį reikia aiškinti taip, jog ribojančio pobūdžio nacionalinės teisės nuostatos, šiuo atveju 2002 m. balandžio 19 d. Įstatymo 37 straipsnis, kurios draudžia patekti į rinką įmonei, siekiančiai pelno pardavinėjant grupinio dalyvavimo *Euro Millions* formas, yra leistinos, atsižvelgiant į bendrąjį interesą užkirsti kelią pinigų švaistymui lošimams, turint omenyje, kad:

a) *Nationale Loterij*, kuriai Belgijos valstybė įstatymu suteikė monopolį ir kuri už tai moka monopolio mokestį ir yra išsikėlusi tikslą kitur nukreipti žmogui būdingą polinkį lošti, nuolat reklamuoja galimybę dalyvauti *Euro Millions*, taip iš tikrųjų skatindama tą polinkį;

b) nuolatinė *Nationale Loterij* reklama ir pardavimo metodai plečia rinką ir didina *Nationale Loterij* apyvartą (finansinės priežastys), o ne kitur nukreipia piliečiams būdingą polinkį lošti;

c) mažiau ribojančios priemonės, pavyzdžiui, galimų statymų ir laimėjimų ribojimas, padėtų pasiekti tikslą – kitur nukreipti būdingą polinkį lošti?

2. Ar ribojančio pobūdžio nacionalinės teisės nuostata, šiuo atveju 2002 m. balandžio 19 d. Įstatymo 37 straipsnis, kuri draudžia patekti į rinką įmonei, siekiančiai pelno pardavinėjant grupinio dalyvavimo *Euro Millions* formas, kai atsakovė pati neorganizuoja loterijos, bet siekdama pelno tik bando organizuoti grupinį dalyvavimą *Euro Millions* su *Nationale Loterij* dalyvavimo formomis, pažeidžia laisvę teikti paslaugas (EB sutarties 49 straipsnis)?“

4 Pateikus prašymą dėl prejudicinio sprendimo Teisingumo Teismui, *Nationale Loterij Hof van beroep te Antwerpen* padavė apeliacinį skundą dėl sprendimo kreiptis į Teisingumo Teismą.

5 2007 m. lapkričio 8 d. Sprendimu apeliacinis teismas pakeitė sprendimą dėl kreipimosi į Teisingumo Teismą ir dėl to, kad *Customer Service Agency BVBA* pažeidė nacionalinę teisę, nurodė jai nutraukti savo veiklą, o už šio nurodymo galimą nevykdymą skyrė 5 000 eurų periodinę baudą už kiekvieną konstatuotą pažeidimą. Sprendime *Hof van beroep te Antwerpen* nusprendė, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai iškėlė klausimą dėl nacionalinės teisės atitikties EB 49 straipsniui. Tačiau jis manė, kad atsakymas į šį klausimą yra aiškus ir todėl nėra būtina Teisingumo Teismui paduoti

prašymą priimti prejudicinį sprendimą. Išnagrinėjęs nacionalinės teisės aktą atsižvelgdamas į 2003 m. lapkričio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Gambelli ir kt.* (C-243/01, Rink. p. I-13031), jis nusprendė, kad teisės aktas atitinka Bendrijos teisę.

6 Iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad teismo, kurio sprendimus galima apskųsti naudojantis nacionalinėje teisėje numatytomis teisių gynimo priemonėmis, atveju EB 234 straipsnis leidžia sprendimams, kuriais toks teismas kreipiasi į Teisingumo Teismą pateikdamas prejudicinius klausimus, taikyti įprastas nacionalinėje teisėje numatytas teisių gynimo priemones (1974 m. vasario 12 d. Sprendimo *Rheinmühlen-Düsseldorf*, 146/73, Rink. p. 139, 3 punktas ir 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Cartesio*, C-210/06, Rink. p. I-9641, 89 punktas).

7 Be to, minėto sprendimo *Cartesio* 98 punkte esantis EB 234 straipsnio aiškinimas netinka pagrindinėje byloje. Byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas *Cartesio*, Teisingumo Teismas nagrinėjo nacionalinės teisės normas, susijusias su teise pateikti apeliacinį skundą dėl nutarties, kuria prašoma priimti prejudicinį sprendimą, ir kurioms būdinga tai, jog visa pagrindinė byla toliau nagrinėjama šią nutartį priėmusiame teisme, o riboto apeliacinio skundo dalykas yra tik nutartis dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą. Tame punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad EB 234 straipsnio antrąją pastraipą reikia aiškinti taip, jog teisei, kurią ši EB sutarties nuostata suteikia bet kokiam nacionaliniam teismui priimti nutartį paduoti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, negali turėti įtakos normų, kurios apeliacinės instancijos teismui leidžia pakeisti nutartį paduoti Teisingumo Teismui prašymą dėl prejudicinio sprendimo priėmimo, ją panaikinti ir šią nutartį priėmusį teismą įpareigoti sustabdytą procesą tęsti pagal vidaus teisę, taikymas. Tokio aiškinimo negalima taikyti pagrindinėje byloje, nes šiuo atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą padavusiame teisme ginčas toliau nebėra nagrinėjamas.

8 Iš tikrųjų *Hof van beroep te Antwerpen* pats išsprendė ginčą tarp šalių pagrindinėje byloje, taip prisiimdamas atsakomybę užtikrinti Bendrijos teisės laikymąsi.

9 Todėl reikia konstatuoti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme nebėra ginčo, kurį reikėtų nagrinėti.

10 Kadangi prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateikiamas siekiant gauti Teisingumo Teismo išaiškinimą, būtiną veiksmingai išspręsti bylą, o ne jo nuomonę bendrais arba hipotetiniais klausimais (be kita ko, žr. 2005 m. sausio 20 d. Sprendimo *García Blanco*, C-225/02, Rink. p. I-523, 28 punktą), nėra būtina atsakyti į pateiktus klausimus.

11 Todėl, net nepaisant to, kad prašymo priimti prejudicinį sprendimą neatsiėmė jį pateikęs teismas, iš principo turintis padaryti išvadas dėl sprendimo, priimto apeliacine tvarka apskundus jo nutartį prašyti priimti prejudicinį sprendimą, ir konkrečiu atveju nuspręsti, ar reikia palaikyti savo prašymą priimti prejudicinį sprendimą, jį pakeisti ar atsiimti (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Cartesio* 96 punktą), šiuo atveju reikia konstatuoti, kad nebėra reikalo atsakyti į šį prašymą.

12 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nutaria:

Nereikia atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą byloje C-525/06.

Parašai.